

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5585-

16. oktober 2023

Svar på spørsmål til Prop. 107 L (2022-2023) - Endringer i klimaloven - klimamålet for 2030

Jeg viser til brev fra Energi- og miljøkomiteen med spørsmål til Prop. 107 L (2022-2023) Endringer i klimaloven (klimamålet for 2030). Svarene på spørsmålene følger under (etter gjengivelsen av det aktuelle spørsmålet.

Spørsmål nr. 1:

Regjeringen skriver i proposisjonen at det oppdaterte målet skal gjennomføres «i samarbeid med EU.» Samtidig er det uavklart om regjeringen vil slutte seg til de reviderte lovene fra EU innenfor klimadelen av «Klar for 55» og hvilke vilkår som vil gjelde for Efta-statenes deltakelse. 20. september var det et forhandlingsmøte i Brussel mellom EU og den norske regjeringen om innlemmelsen av «Fit for 55»-direktivene i EØS, men det er fortsatt uklart hva regjeringen mener om direktivene. Når vil regjeringen avklare Norges posisjon, og hvilken betydning mener regjeringen dette har i fastsettelsen av Norges klimamål under Parisavtalen?

Svar på spørsmål nr. 1:

Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU og arbeider ut fra at vi at vi også skal oppfylle det forsterkede målet under Parisavtalen i samarbeid med EU. Fremover vil Norge ha dialog med EU om på hvilke vilkår de ulike delene av klimaregelverket skal gjøres gjeldende for Norge. Innlemmelse av EU-regelverket i EØS-avtalen forutsetter Stortingets samtykke.

Sentralt i klimasamarbeidet med EU og «Klar for 55» er det forsterkede kvotesystemet, med høyere ambisjoner og større utslippskutt. EU vedtok endringene i kvotesystemet i mai 2023 med ikrafttredelse i EU 1. januar 2024, som gir svært kort tid til prosessene med innlemmelse i EØS-avtalen og gjennomføring i norsk rett ved nødvendige lov- og forskriftsendringer. Det ble i begynnelsen av oktober 2023 oppnådd uformell enighet mellom EFTA-statene og Kommisjonen om EFTA-statenes deltakelse i klimakvotereguleringen. Utkast til EØS-komitébeslutninger om innlemmelse av klimakvotereguleringen er oversendt formelt til EU-siden for vurdering. Det tas sikte på at klimakvotereguleringen innlemmes i EØS-avtalen på EØS-komitémøtet 8. desember 2023.

Innlemmelse av klimakvotereguleringen i EØS-avtalen innen utgangen av året er nødvendig, men ikke tilstrekkelig for at Norge skal kunne delta i reguleringen fra oppstart. Det er også behov for å endre klimakvoteloven, blant annet for skaffe hjemmel til å innføre kvoteplikt for skipsfart. Regjeringen fremmet derfor 6. oktober 2023 Prop. 3 LS (2023-2024). Proposisjonen inneholder forslag til endringer i klimakvoteloven og ber om Stortingets samtykke til deltakelse i EØS-komitébeslutningen som innlemmer endringene i klimakvotedirektivet i EØS-avtalen.

Regjeringen har forberedt proposisjonen svært raskt for at det skal være mulig for Stortinget å behandle den i løpet av høsten. Dersom Stortinget vedtar proposisjonen før nyttår, vil det være mulig med norsk deltakelse i kvoteplikt for maritim transport allerede fra start 1. januar 2024. Næringen ønsker mest mulig like vilkår som i EU og vil gjerne unngå en situasjon der det blir behov for kompliserende overgangsløsninger frem til det innføres kvoteplikt i Norge. Vedtak av proposisjonen i år vil også bidra til å sikre at norske aktører får delta i hydrogenauksjonene under Den europeiske hydrogenbanken og Innovasjonsfondet'.

«Klar for 55» er en omfattende regelverkspakke, og på grunn av EUs tidsfrister har arbeidet med kvotesystemet hastet mest. Vi fortsetter dialogen med EU om innsatsfordelingen og skog- og arealbruksreguleringen. Det er for tidlig å si noe om de nærmere tidsrammene for denne dialogen.

Klimasamarbeidet med EU handler om gjennomføringen av Norges klimamål for 2030 under Parisavtalen. Dersom det mot formodning skulle bli endringer i denne tilnærmingen må regjeringen og Stortinget vurdere alternativer til hvordan klimamålet for 2030 skal gjennomføres.

Spørsmål nr. 2:

«Flere høringsinstanser ønsker å lovfeste 1,5 graders målet i Klimaloven. Hva er statsrådets vurdering av et slikt forslag?»

Svar på spørsmål nr. 2:

Ved å ratifisere Parisavtalen, har partene, inklusive Norge, blitt enige om et felles temperaturmål. Temperaturmålet i Parisavtalen er å holde den globale oppvarmingen godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid og at det skal tilstrebes å begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. På klimatoppmøtet i Glasgow (COP26) ble partene til Parisavtalen enige om å arbeide for 1,5 grader, men dette endret ikke formelt Parisavtalens temperaturmål.

I utformingen av norsk klimapolitikk og mål legger vi til grunn 1,5 gradersmålet, og det er sentralt i vurderingen av all klimapolitikk. I utformingen av det norske klimamålet for 2030 ble det gjort vurderinger opp mot 1,5 gradersmålet, og det ble blant annet invitert til innspill fra sivilsamfunn, barn og unge og forskere for å få innspill. I innmeldingen til Parisavtalen beskriver vi hvorfor vi mener målet er i tråd med 1,5 graders målet.

Klimalovens § 4 beskriver hva som menes med et lavutslippssamfunn, og at dette, basert på beste vitenskapelige grunnlag, utslippsutviklingen globalt og nasjonale omstendigheter, er et samfunn hvor klimagassutslippene er redusert til et nivå som svarer på utfordringen med å holde økningen i den globale gjennomsnittstemperaturen godt under 2 grader celsius sammenliknet med førindustrielt nivå, og tilstrebe å begrense temperaturøkningen til 1,5 grader celsius over førindustrielt nivå som beskrevet i Parisavtalen artikkel 2 nr. 1 bokstav a. Her er med andre ord Parisavtalens temperaturmål allerede satt i sammenheng med klimamålet for 2050 og reflektert i klimaloven. Jeg ser ikke behov for ytterligere lovfesting.

Klimaloven § 5 første ledd bokstav a og b oppstiller noen grunnleggende kvalitetskrav til utformingen av klimamål, blant annet at de skal være bestemt på beste vitenskapelige grunnlag (jf. lovens forarbeider). Bestemmelsen er i tråd med systemet i Parisavtalen, som innebærer at partene hvert femte år melder inn nasjonalt fastsatte bidrag.

Klima- og miljødepartementet har i Prop. 107 L (2022-2023) lagt opp til å justere klimalovens måltall i lys av Regjeringens beslutning om å oppjustere ambisjonsnivået og melde inn nytt nasjonalt fastsatt bidrag under Parisavtalen. Bakgrunnen for at lovendringen fremmes, er at Norges internasjonale forpliktelse under Parisavtalen ikke korresponderer med klimamålet som er lovfestet i klimaloven. Regjeringen har ikke sett behov for å foreslå eller utrede andre endringer i klimaloven nå.

Spørsmål nr. 3:

Vil regjeringen legge frem en stortingsmelding om en ny og oppdatert Klimaplan som viser hvordan klimamålet i 2030 skal nås, og når forventer statsråden å legge denne frem for Stortinget?

Svar på spørsmål nr. 3:

Norge har meldt inn til FN under Parisavtalen at vi skal redusere klimagassutslipp med 55% innen 2030 sammenlignet med 1990. Regjeringen jobber systematisk med å følge opp og sikre fremgang med konkrete virkemiddel som vil gi utslippskutt. Klimastatus og -plan (Grønn bok) blir lagt fram årlig og sammenfatter regjeringens plan for å nå målet for 2030.

I tillegg vil regjeringen legge fram en stortingsmelding om klima for perioden etter 2030. Klimapolitikken blir utviklet og styrket over tid. Stortingsmeldingen vil bygge videre på klimapolitikken med et perspektiv mot 2035 og vil inneholde virkemiddel som også støtter opp under målene for 2030, og for 2050, da Norge skal være et lavutslippssamfunn.

Spørsmål nr. 4:

Ved innmelding av et forsterket mål under Parisavtalen i november 2022 skriver Regjeringen at NDC-en «will be presented to Parliament for its consideration» (s.2). Forslaget om endring av klimaloven § 3 er regjeringens oppfølging av dette. Stipendiat, Ane Sydnes Egeland, ved juridisk fakultet ved UiO skriver til komiteen at det er forskjell på å 1) oppdatere en lov for å forhindre at loven blir utdatert i lys av en endret internasjonal forpliktelse, og 2) å ta stilling til om man samtykker til den nye internasjonale forpliktelsen, og hvis ja, samtidig endre loven. Hva er statsrådets vurdering av dette? Krever den folkerettslige forpliktelsen som ligger til grunn for lovendringen, Stortingets samtykke etter grl. § 26, annet ledd, eller mener statsråden at vedtakelsen i Stortinget er en formalitet?

Svar på spørsmål nr. 4:

Etter Grunnlovens § 26 annet ledd skal Stortinget samtykke til traktater som er særlig viktige. En traktatendring av særlig viktighet kan for eksempel utløse behovet for Stortingets samtykke gjennom en samtykkeproposisjon. I Prop 115S (2015-2016) samtykket Stortinget til ratifikasjon av Parisavtalen, inkludert avtalens bestemmelser om innmelding av nasjonalt fastsatte bidrag og oppdatering av disse hvert femte år. Ifølge Parisavtalen er partene folkerettslig forpliktet til å ha et nasjonalt bestemt bidrag (artikkel 4.2). Dette skal være basert på partens høyeste mulige ambisjon og progresjon fra forrige bidrag (artikkel 4.3) og det skal meldes inn et nasjonalt bestemt bidrag hvert femte år (artikkel 4.9). Partene til Parisavtalen er ikke folkerettslig forpliktet til å *nå* de nasjonalt bestemte bidragene, men er folkerettslig forpliktet til å *ha* et nasjonalt bestemt bidrag med sikte på å nå bidraget. At denne regjeringen og tidligere regjering har meldt inn oppdaterte nasjonalt bestemte bidrag til Parisavtalen er en direkte oppfølging av bestemmelser i Parisavtalen som Stortinget samtykket til i 2016, og ikke traktatendringer eller inngåelse av nye folkerettslige forpliktelser som utløser behov for å fremme en ny samtykkeproposisjon etter Grunnlovens § 26 annet ledd.

For regjeringen var det viktig å presisere i innmeldingen til FN av oppdatert mål under Parisavtalen at det kunne komme endringer i målet som følge av Stortingets vurdering. Grunnen var ikke at innmeldingen krevde Stortingets samtykke etter Grunnlovens § 26, men fordi regjeringen mener det er viktig og riktig at Stortinget er involvert i diskusjonen om Norges klimamål under Parisavtalen, og lovfesting av Norges klimamål for 2030.

Spørsmål nr. 5:

Komiteen viser til «Dokument nr. 15:2101 (2022-2023) og Dokument nr. 15:2195 (2022-2023), begge besvart av Espen Barth Eide. Statsråden skriver at «EU-samarbeidet vil kunne ta Norge både lenger og kortere enn til 55 prosent. For det tilfellet at EU-samarbeidet ikke skulle ta Norge helt til 55 prosent vil Norge måtte ta i bruk markedssamarbeid under Parisavtalen artikkel 6 for å gjøre opp for det som måtte mangle på oppfyllelsen av Norges 2030-mål under Parisavtalen. Statsråden skriver videre at «usikkerhet om oppgjørsreglene skaper et behov for et forbehold om bruk av Parisavtalens artikkel 6, som må forstås som et mulig behov for kjøp av utslippsreduksjoner fra land utenfor det europeiske samarbeidet.

- a. Kan statsråden utdype hva som menes med forbeholdet «dersom EU-samarbeidet ikke skulle ta Norge helt til 55 prosent...»? Har statsråden en vurdering av hvorfor dette forbeholdet ikke fremgikk av tidligere proposisjoner knyttet til Klimaloven, herunder Prop. 77 L (2016-2017) eller Prop. 182 L (2020-2021), og kan han utdype hvorfor dette forbeholdet fremgår i proposisjonen nå?*
- b. Statsråden bekrefter i dokument nr. 15:2195 (2022-2023) at ved innmeldingen av de to tidligere 2030-målene var forbeholdet om art. 6 knyttet til andre forhold. Verken i Prop. 77 L (2016-2017) eller Prop. 182 L (2020-2021) refereres det til usikkerhet om oppgjørsregler. Ved innmelding av det forsterkede målet for Norge i februar 2020 var det eksempelvis usikkert hvor mye EU ville forsterke sitt mål, og Norge tok dermed forbehold om «bruk av Parisavtalens Artikkel 6 for å oppfylle den delen av det norske målet som ikke oppfylles gjennom klimasamarbeidet med EU.» Forbeholdet om å ta i bruk klimakvoter i land utenfor EU var knyttet til den delen av klimaforpliktelsene som oversteg det evt. nye klimamålet til EU. I etterkant har EU meldt inn 55 % utslippskutt innen 2030 sammenliknet med 1990. Er statsråden enig i denne forståelsen?*
- c. Når oppgjørsreglene for 2021-2030 i EU er avklart, kan det eksempelvis oppstå en situasjon der Norge krediteres for 40 % kutt, 48 % kutt, 51 % kutt eller liknende. Betyr forbeholdet at all øvrige klimakutt kan oppfylles ved bruk av markedssamarbeidet under Parisavtalen art. 6, eller relaterer forbeholdet seg til en øvre/nedre grense? Hva må til for at forbeholdet kan påberopes?*
- d. Enkelte høringsaktører har foreslått at Stortinget bør presisere ytterligere hvordan dette forbeholdet skal forstås for å unngå at adgangen til å benytte seg av fleksible mekanismer tolkes til å være større enn i dag. Hva er statsrådets vurdering av et slikt forslag, og har statsråden noen tanker om hva som bør inngå i en slik presisering?*

Svar på spørsmål nr. 5:

I spørsmålet vises det til mine svar i forbindelse med «Dokument nr. 15:2101 (2022-2023) og Dokument 15:2195 (2022-2023)». Det er ikke kommet ny informasjon av materiell betydning for disse saksforholdene siden mai i år. Det er som tidligere påpekt særlig to forhold som endret seg fra den forrige regjeringen la frem sine lovforslag til vi fremmet Prop. L 107 (2022-2023). Regelverket for Parisavtalens Artikkel 6 ble vedtatt under klimatoppmøtet i Glasgow i november 2021, og EU har meldt inn et forsterket mål om å redusere utslippene med minst 55% i desember 2020 og siden utarbeidet et tilhørende lovverk. I den forrige formelle

innmeldingen til FN av Norges klimamål i 2020 under regjeringen Solberg tok Norge samme forbehold om bruk av artikkel 6 som i innmeldingen under regjeringen Støre.

Svar på spørsmål nr. 5 a:

Før det i Glasgow i november 2021 ble vedtatt regelverk for Parisavtalens Artikkel 6 var det ikke opplagt at samarbeidet med EU ville kunne følge systemet for bokføring under bestemmelsen. Det vedtatte regelverket gir nå en god ramme for bokføring av slikt samarbeid mellom parter med hvert sitt mål (NDC). Denne bokføringen krever oppgjørsregler, det vil si nærmere regler for hvordan utslippsreduksjoner som følge av tiltak utløst av EU-samarbeidet skal fordeles mellom Norge og EU. Oppgjørsreglene gjør at utslippskuttene bokføres korrekt opp mot Parisavtalen og motvirker dobbelttelling av utslippsreduksjoner. Innretting av oppgjørsreglene er et spørsmål som vil ta tid å få avklart, blant annet fordi begge land må ta stilling til mer detaljerte bokføringsregler i tråd med Glasgow-regelverket. Vi har erfaring med at det tok flere år å lande reglene for tilsvarende samarbeid med EU under Kyotoprotokollen knyttet til det europeiske kvotesystemet, hvor samarbeidet både var mindre omfattende og hadde enklere regler enn det legges opp til under Parisavtalen.

Svar på spørsmål nr. 5 b:

Jeg viser til mitt svar til Stortinget i forbindelse med Dokument 15:2195 (2022-2023) og redegjørelsen jeg har gitt der.

Svar på spørsmål nr. 5 c:

Forbeholdet er knyttet til en situasjon hvor Norge ikke når helt til 55% gjennom samarbeidet med EU, det vil si når vi – på basis av tall fra det norske utslippsregnskapet og hensyntatt eventuell flyt av klimakvoter mellom EU og Norge – ikke kan si at Norge har redusert utslippene med fullt 55 prosent fra 1990 til 2030. For den delen som mangler på måloppnåelse vil Norge da være avhengig av å skaffe ytterligere kvoter under Artikkel 6 for å dekke inn underskuddet og oppfylle vårt mål under Parisavtalen.

Alternativet til en slik anskaffelse av kvoter under Artikkel 6 vil være at Norge ikke klarer å oppfylle sitt klimamål under Parisavtalen. Jeg opplever det ikke som meningsfylt å snakke om øvre eller nedre grense i en slik sammenheng. Som påpekt i svaret på spørsmål 4 er ikke partene i henhold til Parisavtalen folkerettslig forpliktet til å nå målene de har meldt inn til FN. Følgelig har avtalen heller ikke regler knyttet til volum på eller typer av kvoter som landene kan bruke til å oppfylle målene.

Svar på spørsmål nr. 5 d:

Vi legger opp til å gjennomføre tiltakene som er nødvendige for å realisere målene i de ulike pillarene som omfattes av samarbeidet med EU. Hvis summen av våre egne bokførte

utslipp/opptak og de utslippsreduksjoner vi eventuelt kjøper i Europa som ledd i klimasamarbeidet med EU ikke er tilstrekkelig til at vi realiserer et kutt på minst 55% fra 1990 til 2030, er vår eneste mulighet til å oppfylle Norges innmeldte Parismål å skaffe de nødvendige kvotene gjennom kjøp av kvoter utenfor Europa under Artikkel 6. Alternativet til kvotekjøp under Artikkel 6 er i en slik situasjon altså at vi ikke klarer å nå 2030-målet under Parisavtalen.

Jeg har i et slikt perspektiv vanskelig for å se hvordan en eventuell presisering knyttet til volum skulle utformes og operasjonaliseres på en meningsfull måte.

Spørsmål nr. 6:

I klimalovens paragraf 5 første ledd står det: "For å fremme omstilling til et lavutslippssamfunn, jf. § 4, skal regjeringen i 2020 og deretter hvert femte år legge fram for Stortinget oppdaterte klimamål." Norge forsterket sitt klimamål i 2020 med påfølgende justering av klimalovens paragraf 3 i 2021 for å samsvare måltallene under Parisavtalen. Nytt forsterket mål ble meldt inn til FN i november 2022 med en påfølgende proposisjon til Stortinget som nå ligger til behandling. Slik lovteksten står nå skal regjeringen legge fram et oppdatert mål i 2025.

- a. Tolker regjeringen lovteksten dithen at Stortinget kan forvente enda en ny proposisjon innen 2025 som stadfester et oppdatert klimamål?*
- b. Har regjeringen planer om å melde inn nytt, forsterket klimamål til FN før 2025, og vil i så fall det nye målet legges fram for Stortinget for behandling før det meldes inn til FN?*

Svar på spørsmål nr. 6:

Klimalovens § 5 sier at regjeringen skal legge frem oppdaterte klimamål for Stortinget hvert femte år. Formatet på hvordan dette skal gjøres følger verken av lovteksten eller lovens forarbeider, og det er ikke et krav om at dette skal gjøres gjennom lovendring. I 2020 ble dette gjort gjennom den forrige regjeringens klimalovrapportering i budsjettproposisjonen (Prop. 1 S (2020–2021)), i delkapittel 12.2.1.

Klimaloven lovfester klimamål for 2030 og 2050. Grunnen til at det har vært flere endringer i klimaloven de siste årene er at både klimamålet for 2030 og 2050 er oppdatert, og det har da vært behov for en lovendring. Disse endringene i loven har altså ikke skjedd som følge av klimalovens § 5, men fordi det har vært hensiktsmessig å ha samsvar mellom de politisk vedtatte klimamålene for 2030 og 2050 og de som er lovfestet i klimaloven.

I 2025 er Norge etter Parisavtalen forpliktet til å melde inn et nytt nasjonalt bidrag under Parisavtalen for perioden etter 2030 – det vil si et klimamål som har en annen tidsramme enn de lovfestede klimamålene. Klimaloven stiller ikke krav til at dette målet skal lovfestes.

Regjeringen vil involvere Stortinget i fastsettelsen av det nye klimamålet under Parisavtalen.

Spørsmål nr. 7:

Mener statsråden at forslag om etterfølgende endring av klimaloven er en tilfredsstillende måte å involvere Stortinget i fastsettingen av Norges klimamål?

Svar på spørsmål nr. 7: Ane

Stortinget er jevnlig involvert i utviklingen av klimamålene og klimapolitikken, blant annet gjennom de årlige statsbudsjettene og klimastatus- og plan. Som beskrevet i spørsmål 4 har Stortinget samtykket til ratifikasjon av Parisavtalen, og dermed også oppfølgingen av den. Regjeringen har informert Stortinget i ulike sammenhenger, blant annet gjennom budsjettproposisjonene, om utvikling og oppdatering av norsk klimamål under Parisavtalen.

Spørsmål nr. 8:

EU, Island og Norge ble i 2019 enige om å samarbeide om å oppfylle våre respektive klimamål under Parisavtalen. Da forpliktet Norge seg til å samarbeide med EU om å redusere utslippene med 40% innen 2030 sammenlignet med 1990. Siden da har både Norge og EU forsterket sine klimamål. En oppdatering av klimaregelverket er under behandling i EU, og Støre-regjeringen har sagt at de ønsker å fortsette samarbeidet med EU. Det er forventet at Norge vil få et mål om å kutte utslipp i ikke-kvotepliktig sektor med 50%. EU-kommisjonen foreslår også å gå vekk fra netto-null målet i LULUCF regelverket, og i stedet ha et mål om å øke nettoopptaket i skog- og arealbrukssektoren samlet i EU til 310 Mt-CO₂-e i 2030. Dette vil kunne føre til at enkeltland får tildelt et mål om opptak i LULUCF som samlet gir summen 310 Mt-CO₂-e. Siden Norge har mye skog er det forventet at vi vil få et relativt høyt mål. Kan statsråden redegjøre for hva som er status for forhandlingene rundt ESR og LULUCF, og når vi kan forvente at dette legges fram for Stortinget?

Svar på spørsmål nr. 8:

Klimaavtalen med EU fra 2019 innebærer at Norge tar del i EUs klimaregelverk fra 2021 til 2030. Klimaavtalen knytter oss til det tidligere regelverket om 40 prosent utslippsreduksjon innen 2030. Som følge av at EU har forsterket klimamålet sitt, har EU revidert klimaregelverket som skal sikre at EU greier å nå målet. Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU og arbeider ut fra at vi også skal oppfylle vårt forsterkede mål under Parisavtalen i samarbeid med EU. Norge er i dialog med EU om på hvilke vilkår de ulike delene av klimaregelverkets skal gjøres gjeldende for Norge. Innlemmelse av EU-regelverket i EØS-avtalen forutsetter Stortingets samtykke. Det er for tidlig å si når saken kan legges frem for Stortinget. Når det gjelder EU-reglene om kvotesystemet vises til svaret på spørsmål nr. 1.

Spørsmål nr. 9:

I Prop. 107 L oppgir Regjeringen at ved fastsetting av klimamålet for 2030 legges det til grunn at CO₂-opptaket og klimagassutslippet fra skog- og arealbrukssektoren ikke inkluderes i referanseåret 1990. Men utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren som er addisjonelle, regnes med i vurderingen av måloppnåelse. Kan statsråden redegjøre for:

- a. Hva menes med "addisjonelle" utslipp og hvordan skal dette regnes?*
- b. Hva vil være referanseåret for de addisjonelle utslippene?*
- c. Hvilke konsekvenser vil det ha for Norges rapportering av klimagassutslipp overfor EU og FN at addisjonelle utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren skal regnes inn?*

Svar på spørsmål nr. 9:

Prinsippet om at addisjonelle utslipp og opptak kan regnes med i vurderingen av måloppnåelse gjelder bare for Norges mål under Parisavtalen, og ikke for Norges forpliktelser i henhold til klimaavtalen med EU. For sistnevnte er det regnereglene i EU-regelverket som gjelder.

Det er flere mulige måter å regne inn addisjonelle utslipp og opptak, og det er ennå ikke bestemt hvilke detaljerte regnemåter som skal gjelde for norsk rapportering opp mot Parisavtalen. Med addisjonelle utslipp og opptak er det likevel klart at vi ikke regner inn det samlede nettoopptaket fra norsk skog- og arealbruk i 2030, inkludert den kjente og forventede effekten av at norsk skog fortsatt vokser på grunn av skogplanting etter andre verdenskrig. Norge har informert om vår tilnærming da vi meldte inn vårt mål under Parisavtalen og EU er også kjent med at vi har en annen tilnærming enn EU. Norge må sikre at vår rapportering skjer i tråd med det med vi har meldt inn og at det skjer uten noen dobbelttelling av utslipp og opptak, blant annet ved at vi sikrer konsistens med EUs rapportering til FN.

Spørsmål nr. 10:

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at de skal "Kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990, som et delmål på veien mot netto nullutslipp i 2050. Utslippsmålet gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor." Dette er av regjeringen omtalt som "omstillingsmålet". I Grønn bok for 2023 (Regjeringens Klimastatus og -plan, særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2022-2023), s. 59) presiserer regjeringen videre at "Det norske omstillingsmålet, klimaforpliktinga under FN og avtala med EU supplerer kvarandre". Kan statsråden tydeliggjøre hvordan omstillingsmålet forholder seg til det innmeldte målet til FN om 55% kutt innen 2030 sammenlignet med 1990, og presisere hvor stor andel av utslippskuttene som skal tas på norsk territorium?

Svar på spørsmål nr. 10:

Omstillingsmålet er et nasjonalt klimamål for 2030 ved siden av klimamålet for 2030 som er innmeldt til FN under Parisavtalen. Omstillingsmålet innebærer utslippskutt i Norge. Klimamålet for 2030 som er innmeldt til FN under Parisavtalen inneholder ingen forutsetning om at utslippsreduksjonene skal gjøres i Norge. Jeg viser til det som står om omstillingsmålet i Meld. St. 2 (2021–2022) kapittel 3.6.4, blant annet følgende:

«Som et delmål på veien mot netto nullutslipp og lavutslippssamfunnet har regjeringen satt et omstillingsmål for hele økonomien i 2030. Dette er formulert i regjeringsplattformen som et mål om å kutte norske utslipp med 55 prosent sammenlignet med 1990. Det innebærer at regjeringen har et nasjonalt mål om å omstille både kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Hensikten er at hele det norske næringslivet skal omstille seg i retning lavutslippssamfunnet.

(...)

Det norske omstillingsmålet og våre innmeldte internasjonale mål supplerer hverandre. Målet fra Hurdalsplattformen vil ikke meldes inn som nytt mål under Parisavtalen, eller lovfestes i klimaloven. Flere EU-land har tilsvarende egne nasjonale klimamål for utslippskutt og er samtidig del av et felles system for å oppnå internasjonale klimaforpliktelser, slik tilfellet også vil være for Norge.»

Omstillingsmålet er nærmere omtalt i Meld. St. 2 (2021-2022) Revidert nasjonalbudsjett 2022.

Vårt innmeldte mål under Parisavtalen tar høyde for samarbeid med andre land. Vi vet ikke sikkert om samarbeidet med EU vil ta oss helt til en reduksjon på 55%. Under dette samarbeidet vil det være kvoteflyt mellom Norge og EU knyttet til det europeiske kvotesystemet, og potensielt også knyttet til de andre to pillarene. Kvoteflyten må reflekteres i oppgjøret under Parisavtalen, noe som ikke vil være tilfelle mht. omstillingsmålet.

Med hilsen

Espen Barth Eide